

Η ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΚΟΜΜΗΝΩΝ

- Στο θρόνο βρίσκεται ο Αλέξιος Α' Κομνηνός 1081 – 1118 (ιδρυτής δυναστείας Κομνηνών)

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, φιλόλογος

Ο Αλέξιος Α' Κομνηνός μπροστά στο Χριστό

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, φιλόλογος

Ο Αλέξιος Α΄ διαπραγματεύεται με τους σταυροφόρους...όμως τελικά οι σχέσεις τους ψυχράνθηκαν

Διοίκηση και οικονομία επί Αλεξίου Α΄

- Αύξησε τον αριθμό των αξιωμάτων
(δεν υπάρχει πια ο παλιότερος
συγκεντρωτισμός και η γραφειοκρατία)
- Αύξησε τον αριθμό των θεμάτων

Οικονομική πολιτική

- Κερδοσκοπική (= 1. αντί να επιδιώξει νομισματική σταθερότητα νόθευσε το χρυσό νόμισμα 2. απαιτεί να του καταβάλλονται οι φόροι σε νομίσματα πλήρους αξίας)

Νόμισμα Αλεξίου Α΄

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, φιλόλογος

- Υποχρεωτική προσφορά εργασίας όλων των φορολογουμένων (σε έργα οδοποιίας, κατασκευές γεφυρών κλπ)

Στρατός

Ο βυζαντινός στρατός αποτελείται από

- μισθοφόρους &
- προνοιάρηδες (=στρατιωτικοί στους οποίους ο αυτοκράτορας παραχωρούσε αγροτικές εκτάσεις ή το δικαίωμα είσπραξης φόρων σε μια περιοχή με αντάλλαγμα την παροχή στρατιωτικής υπηρεσίας)

Λίγα λόγια για τους μισθοφόρους στο Βυζάντιο

- Οι ξένοι στρατιώτες κατά την ύστερη Ρωμαϊκή περίοδο ήταν γνωστοί ως φοεντεράτι δηλαδή «σύμμαχοι» και συνέχισαν να αποκαλούνται έτσι μέχρι και τον 9ο αιώνα περίπου, αν και ο τίτλος τους είχε Ελληνοποιηθεί σε «Φοιδεράτοι». Αργότερα οι ξένοι μισθοφόροι έγιναν γνωστοί ως «Εταιρείαι»

.....οι μισθοφόροι στο Βυζάντιο

- Κατά την περίοδο των Κομνηνών οι μονάδες των μισθοφόρων διαιρούνταν απλά κατά εθνότητα και ονομάζονταν σύμφωνα με τη χώρα προέλευσής τους: Ιγγλίνοι (Άγγλοι), Φράγκοι, Σκυθικοί, Λατινικοί κτλ.

...οι μισθοφόροι Βάραγγοι

- Η πιο διάσημη μισθοφορική δύναμη ήταν οι θρυλικοί Βάραγγοι. Η μονάδα αυτή ξεκίνησε από τους 6.000 Ρως που ο πρίγκιπας του Κιέβου Βλαδίμηρος Α΄ έστειλε στον Βασίλειο Β΄ στα 988. Οι τρομερές μαχητικές ικανότητες αυτών των πελεκυφόρων, βάρβαρων Βορείων, τυφλά πιστών στον αυτοκράτορα (εφόσον τους ανταμείβε με αρκετό χρυσάφι), τους καθιέρωσε σαν ένα επίλεκτο σώμα.

- Το Βυζάντιο μετά την Α' Σταυροφορία (1096-1099) –Ανακατάληψη εδαφών επί Αλεξίου Α' Κομνηνού

Μισθοφόροι στρατιώτες

ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΝΟΙΑΡΙΟΙ

Προνοιάριος : =στρατιωτικός στον οποίο ο αυτοκράτορας παραχωρούσε αγροτική έκταση ή το δικαίωμα είσπραξης φόρων σε μια περιοχή με αντάλλαγμα την παροχή στρατιωτικής υπηρεσίας

Οι πρόνοιες (=παροχές του αυτοκράτορα)

- Αρχικά (12^{ος} αι) δεν μεταβιβάζονται ούτε κληρονομούνται.
- Αργότερα (13^{ος} αι) έγιναν κληρονομικές.

- Ο προνοιάριος συνήθως συμμετείχε στον πόλεμο ως έφιππος πολεμιστής και είχε μαζί του τέτοια αριθμητική δύναμη ομάδας ανάλογα με την έκταση της πρόνοιας που του είχε παραχωρηθεί.

Ἐφιπποὶ πολεμιστὲς

Διαφορές θεσμού πρόνοιας με φρουδαρχία

- ΑΝΑΤΟΛΗ
- Κεντρική εξουσία με επίσημη διοίκηση, φορολογία και νομοθεσία
- ΔΥΣΗ
- Χωρισμός της γης σε αυτόνομα φέουδα, υποβάθμιση ρόλου βασιλέων

Ομοιότητες θεσμού πρόνοιας με φρουδαρχία

■ ΑΝΑΤΟΛΗ

- Παραχώρηση γης ή εκμίσθωσης περιοχής σε κατώτερο αξιωματούχο με αντάλλαγμα στρατιωτική υπηρεσία

■ ΔΥΣΗ

- Παραχώρηση γης σε κατώτερο αξιωματούχο με αντάλλαγμα στρατιωτική υπηρεσία και υποταγή

- Ο στρατός στα χρόνια των Κομνηνών έγινε κυρίαρχη τάξη που μισθοδοτείται σε βάρος του εξαθλιωμένου πληθυσμού.

Η βασιλεία του Μανουήλ Α΄

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, φιλόλογος

Νόμισμα Μανουήλ Α΄

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, φιλόλογος

- Αφού ο σουλτάνος υπέγραψε την παραχώρηση πολλών εδαφών στη Μ. Ασία (επί Αλεξίου Α΄) τώρα αθετεί την υπόσχεσή του.
- Ο Μανουήλ στην προσπάθειά του να τον αναχαιτίσει κατεστράφη στη μάχη του Μυριοκεφάλου (=οριστική απώλεια Μ. Ασίας)

Προσπάθεια για μεταρρύθμιση από τον τελευταίο των Κομνηνών, τον Ανδρόνικο Α΄

(1183-1185)

- Ένδιαφέρθηκε για τους χωρικούς
- Αγωνίστηκε κατά των δυνατών
- Αγωνίστηκε να εξαλείψει τη διαφθορά

ΌΛΑ ΌΜΩΣ ΑΥΤΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΒΙΑΣ

- Συνέπειες
- Αποτυχία προγράμματος μεταρρύθμισης
- Επιδείνωση σχέσεων με Δύση.

Νόμισμα Ανδρονίκου Α΄

ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, φιλόλογος